

(สำเนา)

ประกาศกระทรวงสาธารณสุข

เรื่อง ยาสามัญประจำบ้าน

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง ยาสามัญประจำบ้าน ฉบับ
ลงวันที่ 24 ตุลาคม 2528 ให้เหมาะสมกับสภาวะการณ์ทางการแพทย์และสาธารณสุขที่เปลี่ยนแปลงไป

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 76 (3) แห่งพระราชบัญญัติยา พ.ศ. 2510 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติม
โดยพระราชบัญญัติยา (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2522 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขโดยคำแนะนำของ
คณะกรรมการยาออกประกาศไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ให้ยกเลิกประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง ยาสามัญประจำบ้าน ลงวันที่ 24
ตุลาคม 2528

ข้อ 2 ให้ยาแผนปัจจุบันซึ่งมีตำรับยา สรรพคุณ วิธีใช้ ขนาดบรรจุ และคำเตือนหรือ
ข้อแนะนำต่อไปนี้ เป็นยาสามัญประจำบ้าน

1. ยาเม็ดแอสไพริน

(Aspirin Tablets)

โนหนึ่งเม็ดมี

Aspirin 300 mg

สรรพคุณ ลดไข้ บรรเทาอาการปวด

วิธีใช้ รับประทานหลังอาหารทันทีขณะท้องไม่ว่างหรือดื่มน้ำตามมาก ๆ หรือหลังอาหาร

ผู้ใหญ่ รับประทานครั้งละ 1-2 เม็ด

เด็ก 6-12 ปี รับประทานครั้งละ 1 เม็ด

เด็ก 3-6 ปี รับประทานครั้งละ 1/2 เม็ด

คำเตือน

- ห้ามใช้ในเด็กอายุต่ำกว่า 1 ปี และหญิงมีครรภ์ระยะใกล้คลอด
- ห้ามใช้สำหรับลดไข้ในผู้ป่วยเป็นโรคไข้หวัดใหญ่ อีสุกอีใส และไข้เลือดออก
- ห้ามใช้สำหรับคนไข้ซึ่งเป็นโรคแผลในระบบทางเดินอาหารและโรคหอบหืด

4. ห้ามใช้สำหรับรักษาอาการปวดเมื่อยเนื่องจากการทำงานหนัก ขนาดบรรจุ แผลงพลาสติก หรือ อลูมิเนียม 10 เม็ด

ขนาดบรรจุ แผลงพลาสติก หรืออลูมิเนียม 10 เม็ด

2. ยาเม็ดพาราเซตามอล 325 มก.

(Paracetamol Tablets 325 mg)

ในหนึ่งเม็ดมี

Paracetamol 300 mg

สรรพคุณ ลดไข้ บรรเทาอาการปวด

วิธีใช้ รับประทานหลังทุก 4 หรือ 6 ชั่วโมง เมื่อมีอาการ

ผู้ใหญ่ รับประทานครั้งละ 2-3 เม็ด

เด็ก 6-12 ปี รับประทานครั้งละ 1 เม็ด

เด็ก 3-6 ปี รับประทานครั้งละ 1/2 เม็ด

- คำเตือน
1. ห้ามใช้ติดต่อกันนานเกิน 5 วัน เนื่องจากอาจมีพิษต่อตับได้
 2. ห้ามใช้ยานี้ในการรักษาอาการปวดเมื่อย เนื่องจากการทำงานหนัก

ขนาดบรรจุ แผลงพลาสติก หรืออลูมิเนียม 10 เม็ด

3. ยาเม็ดพาราเซตามอล 500 มก.

(Paracetamol Tablets 500 mg)

ในหนึ่งเม็ดมี

Paracetamol 500 mg

สรรพคุณ ลดไข้ บรรเทาอาการปวด

วิธีใช้ รับประทานหลังทุก 4 หรือ 6 ชั่วโมง เมื่อมีอาการ

ผู้ใหญ่ รับประทานครั้งละ 1-2 เม็ด

เด็ก 6-12 ปี รับประทานครั้งละ 1/2 เม็ด

- คำเตือน
1. ห้ามใช้ติดต่อกันนานเกิน 5 วัน เนื่องจากอาจมีพิษต่อตับได้
 2. ห้ามใช้ยานี้ในการรักษาอาการปวดเมื่อย เนื่องจากการทำงานหนัก

ขนาดบรรจุ แผลงพลาสติก หรืออลูมิเนียม 10 เม็ด

4. ยาลดไข้ชนิดน้ำเชื่อมสำหรับเด็ก

(Paracetamol syrup, Pediatric)

ในหนึ่งช้อนชา (5 มิลลิลิตร) มี

Paracetamol	120.00	mg.
Polyethylene Glycol 1500	0.50	ml.
Sorbitol Solution	0.50	ml.
Glycerin	0.40	ml.
Methylparaben	5.00	mg.
Propylparaben	1.00	mg.
Tartrazine C.I.No.19140	0.25	mg.
Sweet Orange 4006	0.05	mg.
Syrup	2.00	ml.
Purified Water to	5.00	ml.

ปรับ pH 5-7 ด้วย buffer ที่เหมาะสม

สรรพคุณ

ลดไข้ บรรเทาอาการปวด

วิธีใช้

รับประทานหลังทุก 4 หรือ 6 ชั่วโมง เมื่อมีอาการ

เด็ก 3-6 ปี รับประทานครั้งละ 1 ช้อนชา (5 มิลลิลิตร)

เด็ก 1-3 ปี รับประทานครั้งละ 1/2 - 1 ช้อนชา (2.5 - 5 มิลลิลิตร)

เด็ก 6 เดือน - 1 ปี รับประทานครั้งละ 1/2 ช้อนชา (2.5 มิลลิลิตร)

เด็ก 4-5 เดือน รับประทานครั้งละ 2 หลอดหยด (2.4 มิลลิลิตร)

เด็ก 2 - 3 เดือน รับประทานครั้งละ 1/2 หลอดหยด (1.8 มิลลิลิตร)

เด็กแรกเกิด - 1 เดือน รับประทานครั้งละ 1 หลอดหยด (1.2 มิลลิลิตร)

คำเตือน

1. ห้ามใช้ติดต่อกันนานเกิน 5 วัน เนื่องจากอาจมีพิษต่อตับได้

ขนาดบรรจุ

ขวดสีชา 30 มิลลิลิตร และ 60 มิลลิลิตร ในกล่องกระดาษพร้อมด้วยหลอดหยด (1.2 มิลลิลิตร) และช้อนชา

5. ยาเม็ดแก้แพ้

(Chlorpheniramine Maleate Tablets)

ในหนึ่งเม็ดมี

Chlorpheniramine Maleate 2.00 mg

สรรพคุณ บรรเทาอาการแพ้ เช่น ลมพิษ น้ำมูกไหล

วิธีใช้ ผู้ใหญ่ รับประทานครั้งละ 1-2 เม็ด

เด็ก 6-12 ปี รับประทานครั้งละ 1 เม็ด

คำเตือน 1. ไม่ควรใช้ยาติดต่อกันนานเกิน 7-10 วัน

2. ยานี้อาจทำให้เกิดอาการง่วงซึม จึงไม่ควรขับขี่ยานยนต์หรือทำงานเกี่ยวกับเครื่องจักรกล

ขนาดบรรจุ 20 เม็ด

6. ยาดมแก้คัดจมูก

ตามตำรับต่อไปนี้

Camphor 2.00 g.

Eucalyptus Oil 5.00 ml.

Menthol 15.00 ml.

Lavender Oil 6.00 ml.

Bornyl Acetate 1.00 g.

Ethyl Alcohol (95 Percent) to 100.00 ml.

สรรพคุณ บรรเทาอาการคัดจมูก

วิธีใช้ ใช้สูดดม หรือทาบาง ๆ ตามคอและหน้าอก

คำเตือน ยาใช้ภายนอก ห้ามรับประทาน

ขนาดบรรจุ 4 มิลลิลิตร

7. ยาแก้ไอขับเสมหะสำหรับเด็ก

(Ammonium Carbonate and Glycyrrhiza Mixture)

ในหนึ่งช้อนชา (5 มิลลิลิตร) มี

Ammonium Carbonate 0.02 g.

	Glycyrrhiza Fluidextract	0.25 ml.
	Sorbitol Solution (70 percent)	0.25 ml.
	Syrup to	5.00 ml.
สรรพคุณ	บรรเทาอาการไอ ขับเสมหะ	
วิธีใช้	รับประทานวันละ 3-4 ครั้ง	
	เด็ก 6-12 ปี รับประทานครั้งละ 2 ช้อนชา (10 มิลลิลิตร)	
	เด็ก 3-6 ปี รับประทานครั้งละ 1 ช้อนชา (5 มิลลิลิตร)	
	เด็ก 1-3 ปี รับประทานครั้งละ 2 ช้อนชา (2.5 มิลลิลิตร)	
ขนาดบรรจุ	60 มิลลิลิตร และ 120 มิลลิลิตร	

8. ยาแก้ไอน้ำดำ

(Brown Mixture)

ในหนึ่งช้อนชา (5 มิลลิลิตร) มี

	Glycyrrhiza Fluidextract	0.60 ml.
	Antimony Potassium Tartrate	1.20 ml.
	Camphorated Opium Tincture	0.60 ml.
	Ethyl Alcohol (95 percent)	0.15 ml.
	Glycerin	0.60 ml.
	Purified Water to	5.00 ml.
สรรพคุณ	บรรเทาอาการไอ ขับเสมหะ ทำให้ชุ่มคอ	
วิธีใช้	เขย่าขวดก่อนใช้ยา	
	รับประทานวันละ 3-4 ครั้ง	
	ผู้ใหญ่ รับประทานครั้งละ 1-2 ช้อนชา (5-10 มิลลิลิตร)	
	เด็ก 6-12 ปี รับประทานครั้งละ 1 ช้อนชา (5 มิลลิลิตร)	
คำเตือน	1. ห้ามใช้ยานี้ในเด็กที่อายุต่ำกว่า 6 ปี และคนชรา	
	2. ห้ามใช้ยานี้ติดต่อกันนานเกิน 3 วัน	
ขนาดบรรจุ	60 มิลลิลิตร	

9. ยาขับเสมหะ

(Compound Ammonium Carbonate Syrup)

ในหนึ่งช้อนชา (5 มิลลิลิตร) มี

Ammonium Carbonate	100.00 ml.
Glycyrrhiza Fluidextract	0.25 ml.
Ipecacuanha Tincture	0.15 ml.
Concentrated Camphor Water	0.05 ml.
Concentrated Anise Water	0.025 ml.
Purified Water to	5.00 ml.

สรรพคุณ บรรเทาอาการไอ ขับเสมหะ

วิธีใช้ เขย่าขวดก่อนใช้ยา

รับประทานวันละ 3-4 ครั้ง

ผู้ใหญ่ รับประทานครั้งละ 1-2 ช้อนชา (5-10 มิลลิลิตร)

ขนาดบรรจุ 60 มิลลิลิตร และ 120 มิลลิลิตร

10. ธาตุน้ำแดง

(Stomachic Mixture)

ในหนึ่งช้อนโต๊ะ (15 มิลลิลิตร) มี

Sodium Bicarbonate	0.60 g.
Compound Tinospora Tincture	0.50 ml.
Compound Rhubarb Tincture	1.60 ml.
Compound Cardamom Tincture	0.50 ml.
Peppermint Spirit	0.30 ml.
Purified Water to	15.00 ml.

สรรพคุณ บรรเทาอาการปวดท้องเนื่องจากจุกเสียด ท้องขึ้น ท้องเฟ้อ และช่วยเจริญอาหาร

วิธีใช้ เขย่าขวดก่อนใช้ยา

รับประทานวันละ 3 ครั้ง

ผู้ใหญ่ รับประทานครั้งละ 1 ซ้อนโต๊ะ

ขนาดบรรจุ 180 มิลลิลิตร และ 450 มิลลิลิตร

11. ยาเม็ดอะลูมินา-แมกนีเซีย

(Alumina and Magnesia tablets)

ในหนึ่งเม็ดมี

Dried Aluminium Hydroxide Gel 300 mg.

Equivalent to Aluminium Hydroxide 230 mg.

Magnesium Hydroxide 85 mg.

สรรพคุณ บรรเทาอาการจุกเสียด ท้องขึ้น ท้องเฟ้อ และปวดท้องเนื่องจากมีกรดในกระเพาะอาหาร หรือแผลในกระเพาะอาหารและลำไส้

วิธีใช้ เคี้ยวยาก่อนกลืน

รับประทานก่อนอาหาร 1/2 ชั่วโมง หรือหลังอาหาร 2 ชั่วโมง หรือเมื่อมีอาการ

ผู้ใหญ่ รับประทานครั้งละ 1-2 เม็ด

เด็ก 6-12 ปี รับประทานครั้งละ 1 เม็ด

คำเตือน ห้ามใช้ในผู้ป่วยที่เป็นโรคหัวใจหรือไตพิการ

ขนาดบรรจุ 20 เม็ด และ 50 เม็ด

12. ยาเม็ดอะลูมินา-แมกนีเซีย

(Alumina and Magnesia Oral Suspension)

ในหนึ่งซอติโต๊ะ (15 มิลลิลิตร) มี

Dried Aluminium Hydroxide Gel 300 mg.

Or Compressed Aluminium Hydroxide

Equivalent to Aluminium Hydroxide 230 mg.

Magnesium Hydroxide 85 mg.

Peppermint Oil 0.015 ml.

Sorbitol Solution 4.50 ml.

Methylparaben 15.00 mg.

Propylparaben 3.00 mg.

Methylcellulose 4000 q.s.

Purified Water to 15.00 mg.

สรรพคุณ บรรเทาอาการจุกเสียด ท้องขึ้น ท้องเฟ้อ และปวดท้องเนื่องจากมีกรดในกระเพาะอาหาร หรือแผลในกระเพาะอาหารและลำไส้

วิธีใช้ เขย่าขวดก่อนใช้ยา

รับประทานก่อนอาหาร 1/2 ชั่วโมง หรือหลังอาหาร 2 ชั่วโมง หรือเมื่อมีอาการ

ผู้ใหญ่ รับประทานครั้งละ 1 ช้อนโต๊ะ (15 มิลลิลิตร)

เด็ก 6-12 ปี รับประทานครั้งละ 1 ช้อนโต๊ะ (7.5 -15 มิลลิลิตร)

เด็ก 3 - 6 ปี รับประทานครั้งละ 1-2 ช้อนชา (5-10 มิลลิลิตร)

คำเตือน ห้ามใช้ในผู้ป่วยที่เป็นโรคหัวใจหรือไตพิการ

ขนาดบรรจุ 180 มิลลิลิตร และ 450 มิลลิลิตร

13. ยาเม็ดโซดาไมนท์

(Sodamint Tablets)

ในหนึ่งเม็ดมี

Sodium bicarbonate 300.00 mg.

Peppermint Oil 0.003 mg.

สรรพคุณ บรรเทาอาการจุกเสียด ขับลม ลดอาการระคายเคืองในกระเพาะอาหาร

วิธีใช้ รับประทานหลังอาหาร 1 ชั่วโมง หรือเมื่อมีอาการ

ผู้ใหญ่ รับประทานครั้งละ 3-6 เม็ด

เด็ก 6-12 ปี รับประทานครั้งละ 1-3 เม็ด

คำเตือน 1. ห้ามใช้ในคนไข้โรคไต โรคหัวใจ

2. ไม่ให้รับประทานเป็นประจำ

ขนาดบรรจุ 20 เม็ด และ 50 เม็ด

14. ยาขับลม

(Compound Cardamom Mixture)

ในหนึ่งช้อนโต๊ะ (15 มิลลิลิตร) มี

Ethyl Alcohol (95 percent)	0.30 ml.
Capsicum Tincture (D.S.)	0.06 ml.
Compound Cardamom Tincture	1.80 ml.
Strong Ginger Tincture	0.024 ml.
Camphor	0.03 g.
Glycerin	0.30 ml.
Purified Water to	15.00 ml.

สรรพคุณ บรรเทาอาการจุกเสียด ท้องขึ้น ท้องเฟ้อ และขับลมในกระเพาะ

วิธีใช้ รับประทานวันละ 3-4 ครั้ง

ผู้ใหญ่ รับประทานครั้งละ 1-2 ช้อนโต๊ะ (15-30 มิลลิลิตร)

ขนาดบรรจุ 180 มิลลิลิตร

15. ทิงเจอร์มหาหิวคู้

(Asafetida tincture)

ตามตำรับต่อไปนี้

Asafetida	20.00 g.
Ethyl Alcohol (95 percent) to	100.00 ml.

สรรพคุณ บรรเทาอาการท้องขึ้น ท้องเฟ้อ ปวดท้องในเด็ก

วิธีใช้ ทาบาง ๆ ที่หน้าท้อง วันละ 2-3 ครั้ง

คำเตือน ยาใช้ภายนอก ห้ามรับประทาน

ขนาดบรรจุ 15 มิลลิลิตร และ 30 มิลลิลิตร

16. ผงน้ำตาลเกลือแร่ (แก้ท้องร่วง)

(Oral Rehydration salts)

ในหนึ่งซอง	(20.925 กรัม) มี
	Glucose 15.00 g.
	Sodium Chloride 2.625 g.
	Sodium Citrate Dihydrate 2.175 g.
	Potassium Chloride 1.125 g.
สรรพคุณ	ทดแทนการเสียน้ำในรายที่มีอาการท้องร่วง หรือในรายที่มีอาเจียนมาก ๆ และป้องกันการช็อคเนื่องจากการที่ร่างกายขาดน้ำ
วิธีใช้	เทผงยาทั้งซองละลายในน้ำสะอาด เช่น น้ำต้มสุกที่เย็นแล้ว หรือน้ำฝนประมาณ 750 มิลลิลิตร (1 ขวดสุรากลม) ใช้ดื่มมาก ๆ เมื่อเริ่มอาการท้องร่วง ถ้าถ่ายบ่อย ให้ดื่มทีละน้อยแต่บ่อยครั้ง
ขนาดการใช้	เด็กอายุ 7 ปีขึ้นไป และผู้ใหญ่ ดื่มมาก ๆ ต่างน้ำ วันละ 2-3 ซอง เด็ก 1-6 ปี ดื่มให้หมดขวด ในเวลา 6-8 ชั่วโมง และดื่มต่อไปจนกว่าอาการจะดีขึ้น เด็กทารกให้ดื่มทีละน้อยสลับกับน้ำเปล่าให้หมดขวด ภายในเวลา 24 ชั่วโมงและดื่มต่อไปจนกว่าอาการจะดีขึ้น
คำเตือน	1. ผู้เป็นโรคไต หรือโรคหัวใจ ควรปรึกษาแพทย์ก่อนใช้ 2. ถ้าผู้ป่วยยังมีอาการอาเจียนมาก เหงื่อออกมาก ตัวเย็น ความรู้สึกเปลี่ยนแปลงไป หรือหมดสติ ควรนำผู้ป่วยส่งโรงพยาบาลโดยด่วน 3. อย่าละลายผงน้ำตาลเกลือแร่ (แก้ท้องร่วง) ในน้ำร้อน 4. เมื่อละลายน้ำแล้วเกิน 24 ชั่วโมง ยาจะบูดเสียไม่ควรใช้
ขนาดบรรจุ	ซองละ 20.925 กรัม

17. ยาระบายพาร์ฟฟิน

(Liquid Paraffin Emulsion)

ในหนึ่งช้อนโต๊ะ	(15 มิลลิลิตร) มี		
	Liquid Paraffin	7.50	g.
	Acacia	1.125	g.
	Tragacanth	0.075	g.
	Cinnamon Oil	0.003	ml.
	Lemon Oil	0.003	ml.
	Myristica Oil	0.015	ml.
	Benzoic Acid	0.015	g.
	Saccharin Sodium	0.0015	g.
	Glycerin	0.75	g.
	Purified Water to	15.00	ml.

สรรพคุณ

ยาระบาย

วิธีใช้

เขย่าขวดก่อนใช้

รับประทานก่อนนอนหรือตื่นนอนเช้า

ผู้ใหญ่รับประทานครั้งละ 1-2 ช้อนโต๊ะ (15-30 มิลลิลิตร)

คำเตือน

ห้ามใช้เมื่อมีอาการปวดท้อง หรือคลื่นไส้อาเจียน

ขนาดบรรจุ

60 มิลลิลิตร และ 120 มิลลิลิตร

18. ยาระบายแมกนีเซียม

(Milk of Magnesia or Cream of Magnesia)

ในหนึ่งช้อนโต๊ะ	(15 มิลลิลิตร) มี		
	Magnesium Hydroxide	1.20	g.
	Purified Water to	15.00	ml.

สรรพคุณ

ยาระบาย

วิธีใช้

เขย่าขวดก่อนใช้ยา

รับประทานก่อนนอนหรือตื่นนอนเช้า

ผู้ใหญ่ รับประทานครั้งละ 2-3 ช้อนโต๊ะ (30-45 มิลลิลิตร)

เด็ก 6-12 ปี รับประทานครั้งละ 1-2 ช้อนโต๊ะ (15-30 มิลลิลิตร)

เด็ก 1-6 ปี รับประทานครั้งละ 1-3 ช้อนโต๊ะ (5-15 มิลลิลิตร)

คำเตือน ห้ามใช้เมื่อมีอาการปวดท้อง หรือคลื่นไส้ อาเจียน

ขนาดบรรจุ 60 มิลลิลิตร และ 120 มิลลิลิตร

19. ยาระบายมะขามแขก

(Senna Tablets)

ในหนึ่งเม็ดมี

ผักมะขามแขกที่เอาเมล็ดออกแล้ว

ซึ่งมีปริมาณ Sennaosides เทียบเท่ากับ Sennoside B 7.5 mg.

สรรพคุณ ยาระบาย

วิธีใช้ รับประทานก่อนนอนหรือตื่นนอนเช้า

ผู้ใหญ่ รับประทานครั้งละ 3-4 เม็ด

เด็ก 6-12 ปี รับประทานครั้งละ 1-2 เม็ด

คำเตือน ห้ามใช้เมื่อมีอาการท้องอืดปวดท้องหรือคลื่นไส้ อาเจียน

ขนาดบรรจุ 10 เม็ด

20. ยาสวนทวาร

(Sodium Chloride Enema)

ในตำรับต่อไปนี้เป็น

Sodium Chloride 0.90 g.

Purified Water to 100.00 ml.

สรรพคุณ ใช้สวนทวารให้ถ่ายอุจจาระ

วิธีใช้ สวนเข้าทางทวารหนัก แล้วกลืนไว้จนทนไม่ไหวจึงเข้าส้วม

ผู้ใหญ่ ใช้ครั้งละ 150 มิลลิลิตร

เด็ก 6-12 ปี ใช้ครั้งละ 100 มิลลิลิตร

เด็ก 1-6 ปี ใช้ครั้งละ 50 มิลลิกรัม

คำเตือน ยาที่ใช้เฉพาะที่ ห้ามรับประทาน

ขนาดบรรจุ 50 มิลลิกรัม 100 มิลลิกรัม และ 150 มิลลิกรัม

21. ยาถ่ายพยาธิตัวกลม

(Mebendazole Tablets)

ในหนึ่งเม็ดมี

Mebendazole 100.00 mg.

สรรพคุณ ถ่ายพยาธิเส้นด้าย ตัวกลม

วิธีใช้ สำหรับพยาธิเส้นด้าย

ทั้งเด็กและผู้ใหญ่ รับประทาน 1 เม็ด หลังอาหารเช้าเพียงครั้งเดียว

สำหรับพยาธิตัวกลมอื่นๆ

ทั้งเด็กและผู้ใหญ่ รับประทาน 1 เม็ด วันละ 2 ครั้ง หลังอาหารเช้าเย็นติดต่อกัน 3 วัน

คำเตือน ไม่ควรใช้ในหญิงมีครรภ์ในระยะ 3 เดือนแรก และผู้ป่วยโรคตับ

ขนาดบรรจุ 6 เม็ด

22. ยาเม็ดบำรุงโลหิต

(Ferrous Sulfate Tablets)

ในหนึ่งเม็ดมี

Ferrous Sulfate Equivalent to 60 mg. Iron

สรรพคุณ รักษาโรคโลหิตจางเนื่องจากขาดธาตุเหล็กในผู้ใหญ่

วิธีใช้ รับประทานครั้งละ 1-2 เม็ด วันละ 3 ครั้ง หลังอาหาร

(ถ้ารับประทานควบกับยาเม็ดวิตามินซี จะได้ผลดียิ่งขึ้น)

คำเตือน ในช่วงรับประทานยาอาจจะจะมีสีดำ

ขนาดบรรจุ 20 เม็ด และ 100 เม็ด

23. ยาเม็ดวิตามินรวม

(Multivitamin Tablets)

ในหนึ่งเม็ดมี

Vitamin A	2,500 I.U.
Vitamin D	300 I.U.
Vitamin C	15.00 mg.
Vitamin B1 mononitrate	1.00 mg.
Vitamin B2	0.50 mg.
Nicotinamide	7.50 mg.

สรรพคุณ

ทดแทนการขาดวิตามินสำหรับผู้ใหญ่

วิธีใช้

รับประทานวันละ 1 เม็ด

คำเตือน

ยานี้อาจสะสมในร่างกายจนทำให้เกิดอันตรายได้ จึงไม่ควรใช้เกินขนาดที่กำหนดไว้หรือใช้ติดต่อกันเป็นระยะเวลานาน นอกจากแพทย์สั่ง

ขนาดบรรจุ

20 เม็ด และ 10 เม็ด

24. ยาเม็ดวิตามินบีรวม

(vitamin B Complex Tablets)

ในหนึ่งเม็ดมี

Thiamine Hydrochloride or Thiamine Mononitrate	5.00 mg.
Pyridoxine Hydrochloride	2.00 mg.
Riboflavine	2.00 mg.
Nicotinamide	20.00 mg.

สรรพคุณ

ป้องกันและรักษาอาการขาดวิตามินบี ช่วยบรรเทาอาการคลื่นไส้ อาเจียน เนื่องจากแพ้ท้อง

วิธีใช้

รับประทานวันละ 3 ครั้งหลังอาหาร

ผู้ใหญ่ รับประทานครั้งละ 1-2 เม็ด

เด็ก 6-12 ปี รับประทานครั้งละ 1 เม็ด

ขนาดบรรจุ 20 เม็ด และ 100 เม็ด

25. ยาเม็ดวิตามินซี

(Vitamin C Tablets)

ในหนึ่งเม็ดมี

Ascorbic Acid 100.00 mg.

สรรพคุณ ป้องกันและรักษาอาการขาดวิตามินซี เช่น โลหิตออกตามไรฟัน

วิธีใช้ รับประทานวันละ 3 ครั้ง

ผู้ใหญ่ รับประทานครั้งละ 2 เม็ด

เด็ก 6-12 ปี รับประทานครั้งละ 1 เม็ด

คำเตือน ห้ามใช้เมื่อเม็ดยาเปลี่ยนสี

ขนาดบรรจุ 20 เม็ด และ 100 เม็ด

26. เหล้าแอมโมเนียหอม

(Aromatic Ammonia Spirit)

ตามตำรับต่อไปนี้

Ammonium Carbonate 3.40 g.

Strong Ammonia Solution 3.60 ml.

Lemon Oil 1.00 ml.

Myristica Oil 0.10 ml.

Ethyl Alcohol (95 percent) 70.00 ml.

Purified Water to 100.00 ml.

สรรพคุณ ดม บรรเทาอาการวิงเวียน หน้ามืด หรือท้าวหนั่งบรรเทาอาการ เนื่องจากพิษแมลงกัดต่อย หรือถูกพิษมีพิษ

วิธีใช้ ใช้ชุบสำลีดม หรือใช้ทา

ขนาดบรรจุ 15 มิลลิลิตร

27. ขี้ผึ้งแก้ปวดบวม

(Analgesic Balm)

ตามตำรับต่อไปนี้

Menthol	10.00 g.
Methyl Salicylate	50.00 g.
Eucalyptus Oil	3.00 g.
Water	4.50 g.
Wool Fat	10.00 g.
White Beeswax to	100.00 g.

สรรพคุณ บรรเทาอาการปวด บวม อักเสบ เนื่องจากแมลงกัดต่อยหรือปวดเมื่อยกล้ามเนื้อ

วิธีใช้ ทาและนวดบริเวณที่มีอาการ

ขนาดบรรจุ 4 กรัม และ 15 กรัม

28. ยารักษาหิดเหา

ตามตำรับต่อไปนี้

Benzyl Benzoate	25.00 g.
Emulsifying Wax B.P. 1973	2.00 g.
Purified Water to	100.00 ml.

สรรพคุณ รักษาหิด เหา และไลน

วิธีใช้ เขย่าขวดก่อนใช้ยา สำหรับเด็กเล็กให้แบ่งยามาเติมน้ำเท่าตัวแล้วผสมให้เข้ากัน

สำหรับรักษาหิด

อาบน้ำให้สะอาด ใช้ผ้าหรือแปรงอ่อน ๆ ถูตรงบริเวณที่มีผื่นคันแล้วทายานี้ให้ทั่วทั้งตัว

24 ชั่วโมง แล้วจึงอาบน้ำ วันรุ่งขึ้นให้ทาซ้ำใหม่อีกครั้งตามวิธีเดิม

สำหรับรักษาเหาและไลน

ใส่ยานี้ให้ทั่วศีรษะหรือบริเวณที่มีเหาหรือไลน ทิ้งไว้ 1 วัน ถ้าเป็นมากให้ใช้ยา 2 ครั้งต่อวัน

วันต่อมาจึงสระให้สะอาด เมื่อครบ 7 วันให้ตรวจดูอีกครึ่งหนึ่ง ถ้ายังไม่หาย ให้ใส่ยาซ้ำ

ตามวิธีเดิม

- คำเตือน 1. ระวังอย่าให้เข้าตา
2. ยาใช้ภายนอก ห้ามรับประทาน
- ขนาดบรรจุ 30 มิลลิลิตร และ 60 มิลลิลิตร

29. ขี้ผึ้งกำมะถัน

(Sulphur Ointment)

ตามตำรับต่อไปนี้

Sublimed Sulphur	10.00 g.
Ointment Base to	100.00 g.

สรรพคุณ รักษาโรคหิด

วิธีใช้ ใช้ทาบริเวณที่เป็นหิด วันละ 2-3 ครั้ง

- คำเตือน 1. ถ้าเกิดอาการระคายเคืองต่อผิวหนังให้หยุดใช้ยา
2. ยาใช้ภายนอก ห้ามรับประทาน

ขนาดบรรจุ 15 กรัม

30. ยาทาแก้ผดผื่นคัน

(Calamine Lotion)

ตามตำรับต่อไปนี้

Calamine	15.00 g.
Zinc Oxide	5.00 g.
Bentonite	3.00 g.
Sodium Citrate	0.50 g.
Liquefied Phenol	0.50 g.
Glycerin	5.00 ml.
Purified Water to	100.00 ml.

สรรพคุณ บรรเทาอาการคันเนื่องจากเป็นผดผื่นคัน

วิธีใช้ เขย่าขวดก่อนใช้ยา

- คำเตือน 1. ใช้ทาบริเวณที่มีอาการ

2. ยาใช้ภายนอก ห้ามรับประทาน

ขนาดบรรจุ 60 มิลลิลิตร และ 180 มิลลิลิตร

31. ขี้ผึ้งรักษาโรคผิวหนังเรื้อรัง

(Coal Tar Ointment)

ตามตำรับต่อไปนี้

Coal Tar	1.00 g.
Polysorbate 80	0.50 g.
Zinc Oxide	25.00 g.
Starch	25.00 g.
Ointment Base to	100.00 g.

สรรพคุณ รักษาโรคผิวหนังเรื้อรังบางชนิด เช่น เรื้อนกวาง ผิวน้ำเป็นผื่นคัน

วิธีใช้ ใช้ทาบริเวณที่เป็นโรค วันละ 2-3 ครั้ง

คำเตือน ยาใช้ภายนอก ห้ามรับประทาน

ขนาดบรรจุ 15 กรัม

32. ยารักษากลากเกลื้อน

(Whitfield's Ointment)

ตามตำรับต่อไปนี้

Benzoic Acid	6.00 g.
Salicylic Acid	3.00 g.
Ointment Base to	100.00 g.

สรรพคุณ รักษา กลากเกลื้อน และโรคน้ำกัดเท้า

วิธีใช้ ใช้ทาบริเวณที่เป็นโรค วันละ 2-3 ครั้ง

คำเตือน 1. ถ้าเกิดอาการระคายเคืองต่อผิวหนัง ให้หยุดใช้ยา
2. ยาใช้ภายนอก ห้ามรับประทาน

ขนาดบรรจุ 15 กรัม

33. ทิงเจอร์ไอโอดีน

(Iodine Tincture)

ตามตำรับต่อไปนี้

	Iodine	2.50	g.
	Potassium Iodide	2.50	g.
	Distillated Water	2.50	g.
	Ethyl Alcohol (95 percent) to	100.00	g.
สรรพคุณ	รักษาบาดแผล		
วิธีใช้	ใช้สำลีสะอาดชุบยาทาที่แผล		
คำเตือน	1. หากมีอาการระคายเคืองหรือผื่นแดงเกิดขึ้น ให้หยุดใช้ยา 2. ยาใช้ภายนอก ห้ามรับประทาน		
ขนาดบรรจุ	15 มิลลิลิตร		

34. ทิงเจอร์ไทเมอร์ซอล

(Thimerosal Tincture)

ตามตำรับต่อไปนี้

	Thimerosal	0.10	g.
	Monoethanolamine	0.10	g.
	Acetone	10.00	ml.
	Ethyl Alcohol (95 percent)	50.00	ml.
	Merbromin	0.02	g.
	Distillated Water to	100.00	ml.
สรรพคุณ	รักษาบาดแผล		
วิธีใช้	ใช้สำลีสะอาดชุบยาทาที่แผล		
คำเตือน	1. หากมีอาการระคายเคืองหรือผื่นแดงเกิดขึ้น ให้หยุดใช้ยา 2. ยาใช้ภายนอก ห้ามรับประทาน		
ขนาดบรรจุ	15 มิลลิลิตร		

35. น้ำยาโพวิโดน-ไอโอดีน

(Povidone - Iodine Solution 10%)

ตามตำรับต่อไปนี้

Povidone-Iodine	10.00	g.
Equivalent to Iodine	1.00	g.
Distillated Water to	100.00	ml.

ปรับ pH 3.5-5.5 ด้วย buffer ที่เหมาะสม

สรรพคุณ

รักษาบาดแผล

วิธีใช้

ใช้ล้างสะอาดขูดเยื่อที่แผล

คำเตือน

1. หากมีอาการระคายเคืองหรือผื่นแดงเกิดขึ้น ให้หยุดใช้ยา
2. ยาใช้ภายนอก ห้ามรับประทาน

ขนาดบรรจุ

15 มิลลิลิตร

36. อัลกอฮอล์เช็ดแผล

(Isopropyl Alcohol 70%)

ตามตำรับต่อไปนี้

Isopropyl Alcohol	70.00	ml.
Brilliant Blue C.I. No.42090 Solution	0.011	ml.

(1% V/V)

Distillated Water to 100.00 ml.

สรรพคุณ

ทำความสะอาดบาดแผล

วิธีใช้

ใช้ทำความสะอาดรอบบาดแผล

คำเตือน

ยาใช้ภายนอก ห้ามรับประทาน

ขนาดบรรจุ

30 มิลลิลิตร

37. ยาหยอดตา

(Sulfacetamide Eye Drops)

ตามตำรับต่อไปนี้

Sulfacetamide Sodium	10.00 g.
Sodium Metabisulfite	0.01 g.
Sodium Edetate	0.05 g.
Phenylmercuric Acetate or	
Phenylmercuric Nitrate	2.00 mg.
Sterile Water to	100.00 ml.

สรรพคุณ รักษาอาการตาแดง ตาอักเสบ

วิธีใช้ ใช้หยอดตาครั้งละ 1-2 หยด วันละ 3-4 ครั้ง

- คำเตือน
1. ปิดตาให้แน่น ระวังอย่าให้ถูกแสงแดด
 2. ห้ามใช้เมื่อเปิดใช้แล้วเกิน 1 เดือนหรือเมื่อยาเปลี่ยนสี ชุ่น หรือมีตะกอน
 3. ยาใช้เฉพาะที่ ห้ามรับประทาน

ขนาดบรรจุ 10 มิลลิลิตร

38. ขี้ผึ้งป้ายตา

(Tetracycline Eye Ointment)

ตามตำรับต่อไปนี้

Tetracycline Hydrochloride or	
Oxytetracycline Hydrochloride	1 g.
Ophthalmic Ointment Base to	100 g.

สรรพคุณ รักษาโรคติดเชื้อ และตาอักเสบ

วิธีใช้ ใช้ป้ายตาวัดวันละ 2-3 ครั้ง

- คำเตือน
1. ห้ามใช้ยานี้เมื่อเปลี่ยนเป็นสีน้ำตาล
 2. หากอาการไม่ดีขึ้นให้รีบปรึกษาแพทย์
 3. ยาใช้เฉพาะที่ ห้ามรับประทาน

ขนาดบรรจุ 3.5 กรัม

39. ยากวาดคอ

(Mandl's Paint)

ตามตำรับต่อไปนี้

Potassium Iodide	2.50 g.
Iodine	1.25 g.
Ethyl Alcohol (90 percent)	4.00 ml.
Purified Water	2.50 ml.
Peppermint Oil	0.40 ml.
Glycerin to	100.00 ml.

สรรพคุณ บรรเทาอาการอักเสบ และเจ็บในลำคอ

วิธีใช้ ผู้ใหญ่ใช้กวาดในคอให้เติมน้ำสะอาดเท่าตัว

คำเตือน ยาใช้เฉพาะที่ สำหรับกวาดในคอเท่านั้น

ขนาดบรรจุ 15 มิลลิลิตร

40. ยาน้ำเอนเจียนไวโอเล็ต

(Gentian Violet Solution)

ตามตำรับต่อไปนี้

Gentian Violet	1.00 g.
Ethyl Alcohol (90 percent)	10.00 ml.
Purified Water to	100.00 ml.

สรรพคุณ รักษากระพุ้งแก้มและลิ้นเป็นฝ้าขาว

วิธีใช้ ใช้สำลีชุบยาทาตามบริเวณที่เป็น วันละ 2-3 ครั้ง

คำเตือน ยาใช้เฉพาะที่ สำหรับทาในปากเท่านั้น

ขนาดจุ 30 มิลลิลิตร

41. ยาแก้ปวดฟัน

(Toothache Drops)

ตามที่ตำรับต่อไปนี้

Chlorobutanol	25.00 g.
Clove Oil to	100.00 ml.

สรรพคุณ บรรเทาอาการปวดฟัน

วิธีใช้ ใช้ไม้เล็ก ๆ พันสำลีชุบยาอุดฟันตรงที่เป็นรู

คำเตือน ระวังอย่าใช้ถูกบริเวณอื่น
ยาใช้เฉพาะที่

ขนาดบรรจุ 8 มิลลิลิตร

42. ยารักษาแผลน้ำร้อนลวก

(Burns and Scalds Mixture)

ตามที่ตำรับต่อไปนี้

Phenol	1.00 g.
Arachis Oil	50.00 ml.
Calcium Hydroxide Solution to	100.00 ml.

สรรพคุณ รักษาแผลไฟไหม้ น้ำร้อนลวก

วิธีใช้ เขย่าขวดก่อนใช้ยา

ใช้สำลีชุบยานี้ทาปิดให้ทั่วบริเวณที่ถูกไฟไหม้หรือน้ำร้อนลวก

เปลี่ยนยาวันละ 2-3 ครั้ง

คำเตือน ยาใช้ภายนอก ห้ามรับประทาน

ขนาดบรรจุ 60 มิลลิลิตร

ข้อ 3 มาตรฐานของตัวยาตามประกาศฉบับนี้ต้องตรงตามที่ระบุไว้ในตำรายาที่รัฐมนตรี
ประกาศ ตัวยาที่ไม่อยู่ในตำรายาที่ประกาศฉบับปัจจุบัน ให้ใช้มาตรฐานตำรายาฉบับล่าสุดที่รัฐมนตรีเคย
ประกาศไว้

ข้อ 4 ให้ยาสามัญประจำบ้านตามประกาศฉบับนี้ต้องมีคำว่า “ยาสิ้นอายุ” และแสดงวันเดือนปีที่ยาสิ้นอายุไว้ที่ฉลากของภาชนะบรรจุยา

ข้อ 5 ยาสามัญประจำบ้านที่ได้ขึ้นทะเบียนตำรับยาไว้ก่อนประกาศฉบับนี้ใช้บังคับยังคงเป็นยาสามัญประจำบ้านต่อไปได้ ภายในกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวัน นับแต่ประกาศฉบับนี้มีผลใช้บังคับ

ข้อ 6 ให้ผู้รับอนุญาตผลิต นำหรือสั่งยาเข้ามาในราชอาณาจักร ซึ่งยาแผนปัจจุบันที่มีตำรับยาตามประกาศฉบับนี้และได้ขึ้นทะเบียนตำรับยาไว้ก่อนที่ประกาศฉบับนี้มีผลใช้บังคับที่ประสงค์จะให้ตำรับยานั้นเป็นยาสามัญประจำบ้านโดยไม่ต้องขอขึ้นทะเบียนตำรับยาใหม่ ขอแก้ไขรายการทะเบียนตำรับยาภายในกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวัน นับแต่ประกาศฉบับนี้มีผลใช้บังคับ

ข้อ 7 ประกาศฉบับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ 28 พฤษภาคม พ.ศ. 2536

(ลงชื่อ) บุญพันธ์ แซ่วัฒนนะ

(นายบุญพันธ์ แซ่วัฒนนะ)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข

(คัดจากราชกิจจานุเบกษา เล่ม 110 ตอนที่ 93 วันที่ 15 กรกฎาคม 2536)